

Székelly Közélet

Politikai, közgazdasági és társadalmi újság

Közlésdíj árak:
Égész évre 150 L., félre 75 L., negyedévre 37-50 L.

Égész szám ára 3 L.

Felolvasó szerkesztő:

TOMPA LÁSZLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Bulevardnál Regele Ferdinand (Kossuth-utca) 14. sz.
Telefonszám: 34.
Megjelenik minden vasárnap.

A közigazgatási választások,

mint már a napilapok közléseiből értesülhetett a közönség, a kormány rendelkezései szerint február hó 17., 18. és 19. napján megtartatnak az egész országban. Nálunk ugy a vármegye községeiben, mint városunkban a választás február 19 én lesz.

A falvak községi tanácsa áll 9 választott tagból, akik mellé 6 tagot hivatalból neveznek ki. Városunkban, minthogy a lakosság száma tizezernél nagyobb, kell választani 15 rendes és 5 póttagot. Hivatalból kineveznek 10 tagot és 2 póttagot. Ugy a városokban, mint a falvakban tanácsosoknak csak az olyan egyéneket lehet megválasztani, akik az illető község, vagy városban a választók névjegyzékébe fel vannak véve. Nem választhatók meg az állami, megyei, községi birtokok bérleti, sem pedig az olyan közintézmények fizetéses tisztviselői, amely intézmények állami, megyei, vagy községi ellenőrzés alatt állnak. Hasonlóan nem lehetnek ugyanazon községi tanácsosok tagjai a negyedizigleni rokokok. Aki egyszer elfogadta a tanácsosságot, az nem mondhatja le, csak akkor, ha hatvanedik évét betöltötte, vagy pedig ha elköltözik a községből, vagy pedig olyan állásba kerül, amely összefergetetlen a tanácsossággal. A tanácsosoknak kötelesegeiket pontosan kell teljesíteniök, a gyűléseken lehetőleg mindig meg kell jelenniök, mert indokoltan elmaradás esetén pénzbüntetésnek teszik ki magukat.

Ime a törvény szerint is mennyire fontos a tanácsosi állás. De fontos a köz szempontjából, a polgárság érdekében is. A tanácsosok alkotják azt az önkormányzati testületet, amely a törvények és törvényes rendeletek végrehajtása mellett gondoskodik a közbiztonság elmozdításáról, ellenőrzi a tisztviselők hivatali működését, kezdeményez olyan alkotásokat, amelyek a községnek, vagy a városnak javára vannak. Ilyen fontos hivatása lévén a tanácsosoknak, kívánatos, hogy ugy a községekben, mint a városokban olyan egyénekből állítsassék össze a tanács, akik népük érdekeit szívósból hordozzák, akarnak is népükért dolgozni a sz. akaratuktól szép szó, csábítás, anyagi előnyök többre becslése őket soha, semmiképpen el nem tántoríthatja.

Hogy a választásba minő listával menjenek bele megyei községeink és minő listával válasszon városunk polgársága, az megyénk jellegénél fogva nem lehet kétséges. Ha végre törvény adta jogunkkal élni akarunk, ha ügyeink intézésébe be akarunk folyni, akkor mint egy embernek ugy kell érvényesítenünk akaratunkat a választásoknál. A szép szavak, a csábos ígéretek senkit meg ne téveszenek, mert hiszen ígéretet eddig is hallottunk bőven, de valóra váltásukat még ez ideig nem igen látjuk. Készüljök tehát mindenki a február 19-iki választásra és az urnánál titkos szavazatát ugy adja le, hogy később ne legyen mit megbánnia. A törvény jogot ad ügyeink intézésére, tehát éljünk is törvényadta jogunkkal!

A román nemzeti part es parasztpárt között a megegyezés, hosszas es többször meg-megszakadt tárgyalások után — a mint erről a pártok vezetősége a közönséget kommünikében értesítette — legutóbb létrejött. Ezzel a román ellenzék akcióképesége jelentékenyen erősödött, ugy hogy a megegyezésnek a politikában, előreláthatólag, igen fontos következményei lesznek.

Id. UGRON ÁKOS.

A székelység életében és történetében az idők folyamán nagy szerepet játszó ősrégi Ugron családot nagy vesztesség érte: id. Ugron Ákos ny. főispán január 26-án este 7 órakor, hosszas szenvedés után, életének 77-ik évében, szombatfalvi kuriájában csendesen elhunyt.

A megboldogult a régi magyar politikai életnek egyik közecsülésben álló vezető egyénisége volt, aki a zászlót, amely mellé már fiatalon csatlakozott, nem hagyta el egy percig sem, hanem, mint jó magyar ember, következetesen kitartott mellette. Ugron László alkirálybírónak és Simén Róznak a fia s Ugron Gábornak, a függ. és 48 as párt egykori nagynevű vezérének testvéroccsa. Szombatfalván 1849-ben született. Középsikolai tanulmányait a székellyudvarhelyi róm. kath. főgimnáziumban végezte, ahol 1866-ban tett érettségi vizsgálatot. Jogi tanulmányainak Budapesten történt elvégzése után városunkban törvényszéki jegyző lett, majd pedig 1878-ban Oláhfalu képviselőjévé választották meg ellenzéki programmal. Ettől kezdve több kerületet képviselt az országgyűlésen, 1884—1887-ig a kézdivásárhelyi kerületnek, 1887-től pedig a kiscelli kerületnek volt több éven át függetlenségi képviselője. Hivatását komolyan és lelkiismeretesen fogta fel, a parlament tárgyalásaiban tevékeny részt vett Országgyűlési beszédei külön lenyomatva három kötetet tesznek ki. A képviselői állásától megválván, szombatfalvi birtokán gazdálkodással foglalkozott, amíg az 1904—1905-iki alkotmányváltásig újból a politikai élet porondjára szólította. Ekkor a nemzeti ellenállásban tevékeny részt vett s a vármegyei alkotmányvédő bizottságnak elnöke volt. A koalíció nagy nemzeti kormány idején a király 1906 április 21-én Udvarhelyvármegye főispánjává nevezte ki. Kinevezése osztatlan örömmel találkoztunk s április 29-én fényes ünnepséggel iktatták be főispáni állásába. Ekkor mondotta ezeket a nagyjelentőségű szavakat: „Mindenki, aki a népet nem nemzeti irányban vezető, ellenségünk. Ellensége a nemzetnek. Az ilyen emberek nem törjük meg magunk között”. Főispánisága alatt a vármegyei állapotokat konszolidálta s a nép érdekeit különbözően a szívén hordozta.

Másodszor a nagyháború vége felé, 1918-ban volt főispán. Soó Gáspár ny. igazgató halála után Majláth püspök a helybeli róm. kath. főgimnázium és főnevelő intézet főgondnokává nevezte ki s ebben az állásban a választások idejében a hitvallásos iskolák érdekében igen sok jót tett. Elnöke volt az Udvarhelymegyei Takarékpénztár R. T. felügyelőbizottságának, s ezért halála alkalmával a pénzügyet is adott ki gyászjelentést.

Halála alkalmából ugy a vármegye házára, mint a főgimnáziumra és főnevelő intézetre kitérték a gyászolnokok. A főgimnázium tanári testülete Tamás Albert igazgató vezetése mellett külön is kifejezte részvétét a gyászoló családnál. Temetése január 29-én délután 3 órakor meztelvében impozánsan megnyilvánult részvét mellett. A temetési szertartást Pál István pápai prelátus végezte segédlettel, amely után a főgimnázium ifjusági énekkara énekelt egy megható gyászdalt, Kheil István tanár vezetése mellett. Ezután megindult a menet a Szombatfalva fölött

lévő magaslapon épült családi kriptához, ahova a nagyszámu koszorut egy négy ökrös szekér, a holt tetemet pedig egy hat ökrös, fenyőgalyakkal díszített szekér szállította ki. Itt Pál István még egyszer beszentelte a holt testet. Veress Dónát pedig meghatószavakban búcsúzott el a megboldogulttól, mint a szombatfalvi egyházközség gondnokától és jövendőjétől, amely után a koporsót elhelyezték a család többi elhunyt tagjainak koporsói mellé. A temetésre testületi zászlók alatt kivonultak a helybeli ipartársulatok is.

Pihen immár id Ugron Ákos is bátyjának Ugron Gábornak, a nagy rabonbánnak társaságában, de szellemük onnan a Szejké fölötti magaslatról vissza-vissza jár közénk, hogy figyelmeztessen minket is a hű köteleesség teljesítésére s a törhetetlen fajzeretetre.

Mostoha gyermekei

— ugy látszik — már nem sokáig lesznek a liberális kormányoknak, mert az utóbbi időben csótól küldt a sok jót, ígéretek alakjában. Meg lesz a csiki vasút, az ipartestület, villanytelep kibővítése, anyagiakban is könnyitenek rajtuk: csak 500 000 leut kell adniuk a városi költségvetésből iskolaépítésre, a kórháznak milliónál nagyobb fenn tartási költsége miatt pedig egyáltalán ne is fájjon a fejed, vagyos és szegény polgártársam, azt teljes öszszegében leveszi terheidből a sorsodat lelkes viselő kormány. Hogy mit kérnek ezért a sok jóért? Semmit; csak egy kis türelmet; mindezt csak azért képd polgártársam, hogy légy jó, megfontolt és hogy jól válassz a községi választásokon, ugy hogy más is meg legyen elégedve veled, ne csak te önmagaddal.

Mi e sok jó után — a minek megvalósítását mind oly régóta várjuk — csak arra vagyunk kíváncsiak, hogy hány közszükségletünk kielégítésének, megoldásának öszsze fog ígért alakjában még a füledig eljutni a képviselőválasztásoknál, mert utóvégre ez mégis csak fontosabb lesz, mint egy községi választás! Persze, komolyan kívánjuk mi is, csak már valószínű meg a csiki vasút terve, amit gyermekkorunk óta annyiszor késznek reméltünk, akkor talán mi is megtanulnók ismét hinni az ígéreteknek.

De türelmem, polgártársam, hiszen látod, még a hét elején kiutalták egy sürgönyrendelettel a kórháznak egy milliónyi fenntartási költségét, de tudjálsten, mi ütött megint a postába, a sürgöny, — mint a pénzügyigazgató ságuál mondják — ide a mai napig sem érkezett meg. Hiába no, messze van tőlük Bukarest!

Jelölti nyilatkozatok

aláíratásáról beszéltek a mult napokban városunkban, melyeket a községi közigazgatási tanács tag választással kapcsolatban városi magyar polgárokkal — a magyar párt tagjaival — irattak alá azzal a biztatással és biztosítással, hogy ők egy liberális-magyar párti közös lista jelöltjei, miután a két párt között az erre vonatkozó megegyezés már készen is van. A hír meglepő volt, miután tudomásunk és köz tudomás azertint, a két párt között ilyen kész megegyezés egyáltalában nincs, bár (miut ilyenkor szokás) történetek is kisértetek ilyen megegyezésre vonatkozó megbeszélések érdekében. Az említett meglepődést, sőt (mondhatjuk)

megütözést fokozta az is, hogy a nyilatkozatok aláíratója, egy liberális párti ur társaságában, maga a város polgármestere volt, kiről a megtevesztő eljárásra vonatkozó hírt nem is szivesen voltunk hajlandók tudomásul venni.

Éppen ezért ez ügyben közvetlenül Negruju polgármesterhez fordultunk, aki kijelentette, hogy a hir az említett formában határozottan téves. Az aláíratásokat ők egyáltalában nem az előírt formális nyilatkozatokra kérték, csupán házilag készített provizorikus ivre irattak alá azokat, akik egy létrejöheto megegyezés esetén hajlandók lennének vállalni a közös listán való jelöltséget. Erre, miután a megegyezésre vonatkozó tárgyalások valóban tervben voltak, azért volt szükség, hogy azok a tárgyaláson némi alapul szolgáljanak s biztosítékul is, hogy a ki szemelt polgárok komolyan hajlandók a jelöltséget vállalni. Közölte azonban a polgármester az illetőkkel, hogy a kötelezés csak a tervben levő megegyezés esetére vonatkozik, de ha ez nem sikerül, aláíratásaikat meg nem tetteknek tekinthetik.

Fentiek közléseire a polgármester minket nemcsak felhatalmazott, de azt tőlünk egyenesen kérte. Magunknak még — hasonló félreértéses elkövetése érdekében — azt kell a magyar párti polgártársaink szives figyelmébe ajánlanunk, hogy ha akár most, akár a jövőben, mégis jöven létre valamely pártközi megegyezés, az erre vonatkozó értesítést s a mihez tartásra irányuló utmutatásokat minden bizonytal magamagyar párt vezetősége adná ki pártbelie részére s nem bízák azt a liberális párti, vagy más pártbeli még oly érdemes uriemberre sem.

Községi választások.

A hivatalos lap január 25-én megjelent 20. száma közölte az 1456 számú minisztertanácsi határozatot, melyben a közigazgatás egységesítésére vonatkozó törvény 167. cikk szakaszában foglalt rendelkezéseknek megfelelően utasítják a prefekturákat, hogy bocsássák ki a választások megtartásának időpontját megjelölő és a választókat összehívó rendeletet. Ezen rendelkezés alapján vármegyénk prefektusa is kibocsátotta az 1. sz. rendeletet (Ordonanță), melyben megyénk egész területére nézve február 19-ére tűzi ki a községi választások megtartásának idejét s egyben megjelöli községenként azokat a helyeket is, hol a választásoknak történniök kell. Udvarhely városban a városi tanács épületében fogják megtartani a választást.

A választás reggel 8 órakor kezdődő és 2 órai megzakitással (délben) 17 (5) óráig tart, azoiban szükség esetén 22 (10) óráig meghosszabbítható.

A választói igazolványok három nappal a választás megkezdése előtt átveendő. Ez időpont után városokban a járásbírósnál, községekben pedig a községi előjáróságnál kell kérni az igazolvány kiadását.

A választás napján a körletben fegyveresen senkinek sem szabad megjelenni, valamint semmiféle propagandát sem szabad kifejteni, korcamak, mulatohelyek pedig, amennyiben a választási körletbe esnek, becsukva tartandók.

Mihez tartás végett alább észszerint közöljük a törvénynek a községi tanácsosok jeölésére vonatkozó rendelkezést, hogy vidéki polgártársaink a jelölési módozataira vonatkozó egész eljárást megismerjék.

175. cikk. A jelöltek ajánlása ugy a községeknek, mint a megyének a szavazásra kitűzött nap előtt legalább 8 nappal előbb eszközölködő és pedig az utolsó rendelkezésre álló nap 18 órájáig. A községekben és nem székhelyvárosokban az ajánlás azon járásbíró-ságul eszközölködő, amelynek kerületében a község van. A megye-székhelyeken és a megyei választásoknál az ajánlás az illető törvényszék főelnökénél eszközölködő.

A javaslatot írásban kell megtenni, két példányban és legalább 25 választó által irandó alá a (vidéki) községekben és városokban és legalább 50 által a municípiumokban.

Az ajánló választóknak személyesen kell megjelenniük vagy megbízottjaik útján. Az ajánlatokat elfogadó bírónak meg kell győződnie személyazonosságukról és arról, hogy úgy ök, mint a jelöltek fel vannak véve a választói névjegyzékbe. Nem kötelező a bírák előtt a (vidéki) községekben való ajánlók megjelenése. Személyazonosságukat a község jegyzője igazolhatja. Vidéki községekben a jelöltek ajánlása szóbelileg is történhet, de csak a bíró jelenlétében.

A bíró, aki a jelölt ajánlásokat elfogadja, okiratba foglalja a tett nyilatkozatokat és bevezeti a jelöltek neveit az ajánlók által kért sorrendben, jegyzőkönyvet véve fel.

176. cikk. Minden jegyzéknek (listá) a megválasztandó tisztségosok számával egyenlő számú jelöltet kell tartalmaznia, valamint a tanácsosok összeségének egy harmadával egyenlő jelöltet a helyettesek megválasztása végett.

Ha valamely község több faluból áll, az ajánlott jegyzékeknek (lista) legalább két jelöltet kell tartalmaznia minden egyes községre.

Senki sem jelölhető egynél több jegyzéken (lista).

177. cikk. A jelölések letételével egyidejűleg, vagy legkésőbb a választást megelőző napon az ajánlók vagy a jelöltek kijelölhetnek az illető bírónak, minden jegyzék (lista) és minden szavazókör után két-két asszisztent és két-két delegátust.

178. cikk. A jelölteknek ki kell jelenteniük írásban vagy szóval, az illetékes bíró előtt, hogy a jelölést el-

fogadják, legalább 8 nappal a szavazásra kitűzött nap előtt.

Ugyanazon határidőben az ajánlónak szabadságában áll egy megkülönböztető jelet bejelenteni és pedig egy bizonyos számú fekete pontot 5 mm. átmérővel vagy fekete vonalakat 1 cm. hosszúságban.

Vidéki községekben a jelölések elfogadása a jegyző előtt is történhet, aki miután igazolással látja el, betérjeszti az illető bírónak.

179. cikk. Semmiféle és be nem adottak az olyan jegyzékek, amelyek a törvény által megköveteltől nagyobb vagy kisebb számú jelöltet tartalmaznak.

A nyelvről és nyelvünk egyik elsőrangú mesteréről.

(Bíró Lajos felolvasása a Polgári Önképzőkör jan. 12-iki fillérestélyén.)

Minden nemzet az ő klasszikusainak, az úgynevezett remekíróinak köszönhet a legtöbbet. Remekírók azok, akik az egyetemes emberi eszméket, egyéni érzelmeket és magasabb gondolatokat a mindennapi beszédétől eltérő, választékos nyelven, vagyis műveszi formában fejezik ki. Ők szerzik nemzetünknek és az emberiségnek a legnemesebb gyönyöröket. Ők teszik az emberek kedélyét a szép, jó és az igaz iránt fogékonyra. Ők örökölnék azon, hogy az érzelmi örömeik hajhászásánál többre becsüljük a magasabb szellemi gyönyöröket. Ők az erkölcsi, társadalmi és nemzeti érdekeknek a hathatós apóloí, védelmezői; ők a nyelvnek, a stílusnak nagy mesterei.

Az isteni gondviselés nemzetünket számos remekíróval ajándékozta meg, akik költői és prózai nyelvűket a fejlődés magas fokára emelték. Mind nyáján hálaunkra, elismerésünkre, kegyeletos megemlékezéseinkre méltók, de én ezuttal csak Gyulai Párról, irodalmunk legmarkánsabb, legjellegzetesebb egyéniségéről, a legerősebb irodalmi jellemről emlékezem meg röviden, akinek éppen ebben az évben és ebben a hónapban van születése százados évfordulója. Nyolcvanhárom esztendővel 1826. január havában született és 1909 november havában halt

meg. Ebből a patria-cha-koról több mint hatvan esztendővel szentelt az irodalom javára. Életének, működésének nevezetesebb állomásai Kolozsvár és Budapest. Az előbbi helyen rangolt a bölcsője, az utóbbi helyen borult a szemfedő kihűlt tetemére. Szülői Gyulai Antal kormányzati titkár és Hájós Sára, akiktől ugyan vagyont nem, de örökölt kiváló szellemi tulajdonságokat, anyjától a költői fogékonyságot, apjától pedig a kritikai hajlamot. Tanulmányait a kolozsvári ref. kollégiumban végezte, kitűnő sikerrel, ahol a gimnáziumi tanulmányoknál kivül jogi, bölcséleti és teológiai tanulmányokat is végzett és a reformusok módja szerint 1846-ban a tanári pályára képesítést nyert. Mar tanuló éve alatt jórészt önénekből kellett fenntartania magát, mert anyját 14 éves korában elveszítette s hogy özvegy édes anyjának, akinek még rajta kívül három testvére neveléséről kellett gondoskodnia, terhére ne legyen, kisebb kollégiumi diákok tanításával szerezte meg mindennapi kenyerét. Emellett nem hanyagolta el saját tanulmányait sem, sőt tudott magának időt szakítani az önképzésre is. A színháznak állandó látogatója volt, a költőket nagy mohósággal olvasta s ő maga is írogatott. Még nem is volt 20 éves és már három pályadíjat nyert, az Erdélyi irodalmat, a parbját és a nyelvbeli tisztaságot tárgyaló műveivel. Korán kezdett írogatni az Erdélyi Híradóba s a magyar költők tanulmányozásán kívül szívesen olvasta a német és francia írókat, úgy hogy magán szorgalomból teljesen megtanulta ezt a két nyelvet. Főúri családoknál való mevelődése folytán az erdélyi arisztokráciának számos tagjával jutott ismeretségbe, akik rokonszenvével és becsülésükkel halmozták el az irodalomban már jóhaagzásu névvel bíró fiatal író.

A 48-as időkben, mint a követté megválasztott gróf Teleki Domokos titkára, Pestre került s itt megismerkedve az akkori irodalom kiváló egyéniségeivel, a szabadságharc lezajlása után, a nemzeti érzés ápolásában és az irodalom újja élesztésében tevékeny részt vett. Nem volt irodalmi vállalat, folyóirat, vagy lap, amelyikbe ne dolgozott volna. Az 1858. évi július 31-ike nevezetesen nap életében. Ugyanis ekkor vezette oltárhoz Szendrey Máriát, Petőfiné hűgát, akivel egyenesen Kolozsvárra ment, ahol a ref. kollégium tanárává választották meg. Itt működött 1862-ig, amikor újból a fővárosba tért vissza, hogy ott fejtsse ki nagyszabásu működését, 1866-ban súlyos csapás érte, fiatal felesége kolerában megbalt. Többé nem is nősült meg, hanem az irodalmi munkálkodásban keresett vigasztalást fájdalmára. Kezdetben a színképzőnek volt a tanára és igazgatója, 1876-ban pedig egyetemi tanár lett. Korán be választották az Akadémiába és a Kisfaludy-társaságba. Az elsőnek titkára lett s mint ilyen szerkesztette a Budapesti Szemlét, a Kisfaludy-társaságnak kezdetben másodelnöke, majd pedig 20 éven át elsőnöke volt. Értékes és nagyarányú írói működésének jutalmául 1885-ben a király a főrendiház tagjává nevezte ki. Eredményekben gazdag pályafutásának a kárlehetetlen halál a 84. életévének küszöbén 1909 november havában vetett véget.

(Vége következik.)

Viszonzválasz

Varró Elek ur válaszára.*

Varró Elek ur válaszára konstátalom, hogy olyasvalamit olvasott ki tudósításomból, amit én nem írtam.

Nem írtam azt, hogy ő befolyásolta, vagy szándékában állott volna befolyásolni a gazdákat a gyűlésen való meg nem jelenésre. A következőket írtam: „De lehetséges, hogy a részvétlenséget befolyásolta a Székely Közéletben pár héttel ezelőtt megjelent támadás is.” Ez nem jelenti azt, ami ellen ő védekezik és személyeskedik, mire bizonyosságul hívhatok minden olvasnitudó és az olvasottakat megérteai akaró olvasót.

* Megjelent lapunk január 17-iki 3. számában. E közlemény — melynek közlését a múlt héten térszűke akadályozta — a vitát ki-merítettnek tekintjük, s befejezettnek nyilvánítjuk.

Közleményem további részében sincs ellene, sem a szövetség ellen jogosulatlan támadás: van benne jogos kritika azért, mert nem teljesítették azt, amit a két egyesület összeolvastása ügyében tartott értekezleteken ígértek, hogy t. i. adósságuk átvétele esetében tömegeket hoznak az egyesületbe, akiknek a közös célért való lelkesedése fogja a székelynép gazdasági érdekeit szolgálni, mely ígéretek ellenében ment bele az egyesület a butorok átvétele mellett az adósság kifizetésébe. A Gazd. Egyesület a tőle kívánt feltételt teljesítette, a szövetség vezetői az általuk ígérteknek csak a kisebb, értéktelenebb részét, azt sem teljesen, mert hiszen az átadott asztalok és szekrény most is a szövetség irataival vannak minden kérelem dacára megtöltve; épp ezért tagadom azt, hogy „a csávból való kibuzás egy perktüül megköött adósvételi ügylet lett volna”. Mi a sulyt nem a butorvásárlásra fektettük, — azokra szükségünk sem volt, most sincs — hanem az egyesületi életet fellelédítők meggyerésére. Ez elmaradt, sőt „risum teneatis” most az írja Varró Elek ur, hogy ő nem akart fogadatlan prókatoroskodni azzal, hogy tömegeket, vagy legalább is a vezetőket az egyesület részére meggyerje. Felkerem az elfogulatlan olvasókat, legyenek bírók e kérdésben, hogy fogadatlan prókatoroskodás-e az, ha egy egyesület tagja — Varró ur tagja lett az egyesületnek — saját egyesülete érdekében propagandát fejt ki s nem jogos kötelesség-e még akkor is, ha arra ígérést nem tett, melynek elmulasztása megérdemli a jogos bírálatot... Avagy bírálat csak Varró urnak van szabádalma?

A személyem ellen való kirohadása miatt eddig sem fájt, ezentul sem fog fájni a fejem. Az egyesület s ezzel együtt a székeiység szolgálatában 25 éven át végzett munkámat nálauál illetékesebb személyek mántányolták a múltban. Ha most eredményesebben nem dolgozhatom, az nem az ügy iránti buzgóságom... a viszonyokom mulik.

Még csak egyet... Ha... „a nép már megérezte, hogy közüle egy akar érdekében önzetlenül tenni”, — kérdem attól az egytől, hogy ezen mozdása hogyan egyeztethető össze azzal a másikkal, a melyet akkor tett, midőn a választmány egyik tagja arról értesítette, hogy őt is fel fogjuk kérni előadások tartására —, s mely röviden, de annál érthetőbben így hangzott: „... én bizony nem... tartson a titkár”... Végeztem!

Hlatky Miklós.

Az a bizonyos február 6-ika.

A nagy közönség valószínűleg még nem tudja, hogy milyen szenzációs és a maga nemében messze földön páratlan estély lesz itt 1926 február 6-án. Ugyanis Tomcsa Sándornak a multkoriból filológus elmondott óriási sikert aratott illusztrált konferenciája után, a Hargita T. E. vezetősége elhatározta, hogy felkéri Tomcsát egy egy egész estét betöltő konferenciára melyre, őt sikerült is meggyerelni.

Szerkesztőségünk nem kimélve fáradságot és kocsi-pénzt, felkereste Tomcsát, ki estélyéről a következőket mondta:

— Szerkesztő Ur, azt hiszem, ismeri a már-már hülyeségig menő szerénységemet. Hát most én mondom, hogy olyan estély nem volt és nem is lesz Udvarhelyen. Mit mondjak, Szerkesztő Ur! Mintha Major rajzolna és Karinthy vagy Nagy Eadre konferálnál Ön mosolyog, Szerk. Ur, és tudom, hogy azt gondolja magában, hogy „ez a Tomcsa a hülyeségig öbített”.

— Erre a mosolyra én röviden a következőket válaszolom: Estélyem két részből fog állani. E ső féldő: „Udvarhely a jelen korban”, második féldő: „Udvarhely — 10 év múlva”. Micsoda perspektíva, micsoda anyag! Nem hiszem, hogy akadna egy ember, aki ne lenne kíváncsi, hogy hogyan fog kinézni — 10 év múlva s hogy mit szólnak én ahhoz! Mert mindenki terítékre kerül! Kezdve a milliomas asszonytól, fel egészen addig a varrókisasszonyig, a ki nem is gondolja, hogy szerepelni fog.

— Különben minden hosszabb

Levél a szerkesztőhöz.

Tekintetes Szerkesztő Ur! Lesz imán minden —: jönnek a választások!.. Lesz vasut Csikszeredáig; lesz kamatmentes kölcsön s hogy még miminden nem lesz, annak se szere, se száma! De ami a legfontosabb: a megértés — az már igazán meglesz. S mielőtt erről írnek a Tekintetes Szerkesztő urnak, engedje meg nekem, hogy amugy istenigazában egyet jót kacagjak, hogy ezt a kacagást még a Székelyföld határain jóval túl is hallják meg. Amugy székhelyesen kacagok, hogy az örömtől csak úgy csurognak könnyeim — hősra vágódom, székre, asztalra ugrom örömben s végül begurulok az ágy alá, mert haza jött a kormány (már mint jó öreg bordám) s ilyenkor nekem az ágy alatt a helyem.

— Hi-hi hi, ha ha ha, hu hu hu, he-he he — hapi! hapi! — kinzött a prüsszentés is nagy kacagásomban.

Anyjukom aztán megsokalván a kacagást s az a miatt patakként ömlő könnyeim sokaságát, tarkón ragadott, üstökömmel fogva kiráncigált az ágy alól, s ehejt az örömkönyvek sirógör csökké válának, míg a könnyek már folyókká nőttek megukat! Ugy gondolom, Tekintetes Jóuram, hogy az örömkönyvek a választás előttre, a sirógör-csök meg a választás utánra szólnak!... Már mint az a mult tapasztalataiból is tudva vagyok!

— Mi vagy te? — kérdezte anyjukom, mikor ehejt talpra állani segített.

— Én vagyok a nagynyavalyarontási!

— Azt éppen látom ehejt, te vén góbé. S azt is látom, hogy öreg korodban sem fog megjőni a jobbik eszed.

— A jobbik eszem-e, te — a jobbik, az már régen elment. Elment azóta, mióta az uraknak az a gondolata támadott, hogy a megértést munkálják egy megértő és egy meg nem értő fél között. Mert a megértéshez okvetlenül két fél kell: egy, aki megért s egy, akit megértének.

Gyermekkoromban, mikor jó öregem amugy magyar Miskásau jól elnászpálgolt, ha szót nem fogadtam, vagy rossz voltam — a verést rendszeren meg kellett, hogy köszönjem!

— Értsük meg egymást! — mondotta öregem.

— Értem, értem, apám uram, de...

— No, mi az a de...

— Apám uram erősebb, mint én s így könnyebb azt kívánni tőlem, hogy én értem meg kendet — szólottam a virgácsot szemlélve. — De lennek csak én a nagyobb s adná csak egyszer a virgácsot az én kezembe, tudom, akkor nem mondaná, hogy értsük meg egymást, mert akkor kend félne a virgácsról. — S az öreg nevetett. Könnyen nevetetett. A hatalom, az apai tekintély az övé volt.

Mikor katona lettem, öreg századparancsnokomnak az öt órai kurtavasat kihallgatáson kellett szintén megköszönnöm. Ő volt a hatalom, én meg a szenvedő fél. Én mindig a szenvedő vagyok és voltam világletemben. Ha örömm van — ráfizetek; ha bánatom van, akkor is ráfizetek. Szóval: én mindig ráfizetek!

A hatalom elrendeli az adóbehajtást: én fizetek (Add még a császárnak, ami a császáré — mondja a szent írás) A kisebb hatalom elrendeli a közmunkát: én közmunkát teljesítek. Egy közbeeső hatalom elrendeli, hogy tancoljak: s én tancolok, míg szusszal bírom — s hogy a hatalom hány formába rendelkezik velem, személyemmel: azt nehéz volna papírra írnom!

S hogy ezt megírám a Tekintetes Szerkesztő urnak, csak azért tetém, mert jönek a választások (s engem a nyavalya környéke, pediglen még csak a szele van itt) s még azért is, hogy jó Uram tudja meg, hogy én vagyok egy személyben a megértő, a szenvedő és fizető ebben a szép Székelyhonban.

Szíves üdvözléssel vagyok, Szerkesztő uramnak:

Egy öreg székely.

Kassai-honlapján szives figyelmébe ajánlom, hogy mindenféle főzések fél- és Háziaszónvok

Az ország bármely részébe vállalom személyszállítást autóval: ifj. Barkóczy Albert.

x Nagy ásványvíz lerakat kicsinyben és nagyban, megrendelésre házhoz szállít K. Ritz Vilmos Str. M. Vitezzul (Király utca) 22 sz.

x Tanulót felvesz György Viktor fodrász.

x Könyveket könyvtárakat magam aron vesz Z. Székely János könyvkereskedése.

Országos tenyészállat- és gépkiallítás Budapesten. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület az 1926 évi díjazással és vásárral egybekötött XXXV. országos tenyészállatkiallítást és az azzal kapcsolatos gépkiallítást március hó 19, 20 és 21-iken fogja rendezni a budapesti tenyész és haszonállatvásártelen. A tenyészállatkiallításra, 10 kivétellel, felhozható bármilyen fajta, koru és ivaru tenyészállat szarvasmarhából, sertésből jühől, kecskéből, baromfából és házi nyulból. B-jelentési határidő: 1926 február hó 3.

Piaci árak: a buza 120—145 rosz 100—110. árpa 85—90, tengeri 75—85, zab 45—55, burgonya 24—30 leu vékánként. V-ó.

Hirdetés.

Az „Adria“ liszt- és termény-nagyraktár állandóan raktáron tart tengeri, tengerilisztet továbbá mindenféle bányai lisztet. Tengeriarusítás véka és métermázsánként; lisztárusítás csakis 85 kgros zsáktételekben, a mindenkori legolcsóbb napiárakon. — Raktáruka vasut mellett a „Cetea“ volt raktárában.

Kiadó: a Könyvnyomda Részvénysárság Odorheiu—Székely udvarhely

AUTÓSOK FIGYELMÉBE!

A Transilvania-benzin- raktárnál mindenféle Michelin-autógummi (külső és belső) gyári lerakati árban kapható.

No. 7—926.

Árverési hirdetés.

Közhirre tesszük, hogy Murești község háza, kocsmahelyiség és vegyeskereskedési üzlethelyiséggel, a négy szobával, 3 évre bérbe fog adni, 1926 febr. 15 én d. e. 10 órakor a községházánál. Bérlet február 16-án az üzletet elfoglalhatja.

Kikiáltási ár 30 000 leu. Bányapénz 10%. Feltételek a községi jegyzőnél megtekinthetők.

Murești 1926 január 25 én.

Barra Szabó János jegyző. bíró.

Kő és faház, több szoba, konyha piaca, kerttel eladó Str. Cloșca (Stuția u) 10—12 sz. a. Értekezhetni ugyanott.

A hatvan éve fennálló Szemerjay-féle könyvkötészet Odorheiu (Székelyudvarhely) eladó.

Használt, de jó állapotban levő Underwood-írógép jutányos áron **ELADÓ.** Felvilágosítást a kiadóhivatal ad.

Bul. Reg. Ferdinand (Kossuth-utca) 140 számú nagy uri lakás eladó. Bővebbet a Szemerjay-cégnél.

Meghívó.

A Közgazdasági bank R.-T. Parajd I. évi **rendes közgyűlését**

1926 február 21-én d. e. 1/2 12 órakor fogja megtartani Parajdon az iktézet tanácsstermben, melyre a t. részvényeseket tisztelettel meghívjuk.

Tárgysorozat:

1. Elnöki megnyitó. Határozatképesség megállapítása.
2. Igazgatóság jelentése az 1925 üzletéről és a zárszámadás előterjesztése.
3. A felügyelőbizottság jelentése a zárszámadásról.
4. Határozathozatal a tiszta nyereség hováfordítása az igazgatóság és felügyelőbizottság felmentése tárgyában.
5. Az igazgatóság esetleges kiegészítése.
6. A felügyelőbizottság újráválasztása.
7. Indítványok.

Parajd, 1926 jan. hó 21-én.

Az Igazgatóság.

Eladó:

a Str. Regina Elisaveta (Báthory-u) 1 szám alatti 4 szobából, 2 verandából, konyhából és mellékhelyiségekkel álló alapincézett földszintes kő ház, nagy kerttel és az udvaron különálló 2 lakrészes faházzal; mellette 2 külön bejáratu telek, mindkettő lakóházas felépítménnyel. Felvilágosítást a kiadóhivatal ad.

Olcsón eladó

egy jó gyártmányu hosszú koncert-zongora. Bővebbet a Könyvnyomda R.-t. üzletében.

Reg. Carol (Orbán Balázs)-utcai lakásomat átcserelném 3 szoba konyhával bent a város közt.

Siroky Ágoston.

Eladó

egy nagy utazó bunda 3200 leu, egy szép szobai vaskályha 1200 leu árban Str. Regele Carol (Orbán Balázs-utca) 17 szám alatt.

Str. Regele Carol (Orbán B.-u.) 8/a szám alatti emeletes ház eladó, esetleg a benne lévő üzlethelyiség raktárral együtt bérbeadható. Felvilágosítást a kiadóhivatal ad.

Értesítés.

Kizárólag csak Szőlősi Samu szeszgyárából eredő finomított szesz italok, palackozott üvegekben finom tea-rumok, jó zamatos asztalborok és mindenféle édesített italok valódi szilvium eredeti minőségben és gyári raktári áron kaphatók Lebovits Géza vegyes kereskedésében a szombatfalvi vasút mellett, ahol mindenféle fűszerárú legpontosabban lesz kiszolgálva.

Szíves pártfogást kér:

LEBOVITS GÉZA. vegyeskereskedő.

Megint kapható a 40 év óta előnyösen ismert és kedvelt minőségű

Schubert-féle sósperec.

Mindennap friss sütés!

✱ Kérjen a viszonteladónál és utcai árusoknál is ✱

Schubert-féle sósperecet.

Figyelem.

Kiseb-nagyobb kiterjedésű szántók és kaszálók, házak, jó forgalmu üzlethelyiségekkel eladók. Egy bolthelyiség (pincékkel) kiadó. Egy jó állapotban levő utazó bunda eladó. Használt keményfa- és márványlappos butorok eladók.

Vevőktől általuk megállapítandó, tetszés szerinti tiszteletdíjat igénylek. Értekezni lehet:

Kolláth Lajos, közvetítőnél Odorheiu.

Eladó.

Az összes butorraktáram készletét mélyen leszállított áron kiárusítom, ahol a legmodernebb

háló- és ebédlő- garnitúrák

vásárolhatók. Plusz ebédlő divánok nagy választékban kaphatók. — Továbbá olcsóbb festett butorok és székek is kaphatók.

Megrendeléseket bármilyen kivételben elvállalok:

Balázs Károly utóda

kész butorraktára

Odorheiu, Bul. Reg. Ferdinand 27 sz.

Jó házi koszt kapható: Bul. Regele Ferdinand (Kossuth-utca) 53 szám Kun Lászlónénál.

Autótaxi.

Személyautó-fuvar

vállalok.

Szabó István

Strada Prin'ul Mircea

(Petőfi-utca) 28. szám.

Eladó ház.

A Principesa Maria (volt Szent Imre)-utcában a „Méhész Egyesület“ volt háza két lakrészszel, összesen 7 szobával, 2 konyhával és mellékkelhelyiségekkel. E háznak hat bolthajtásos, téglapadlója, teljesen száraz, s így mindennemű raktárnak használható pincéje van.

Az udvaron van még egy különálló cseréppel fedett három szobás jókarban levő faház, mely a telekkel együtt adatik el. — Tudakozódni a kiadóhivatalban.

Naponta

friss teavaj, hámozott sárgaborsó és mindennemű száraz főzelék, paradicsom és másfajta konzervek, sajtok, esokoládé különlegességek **HIRSCH IGNÁC** fűszerkereskedőnél kaphatók.

Angol teákban nagy választék.